

Επιδημίες και συμβάντα στον κόσμο
Προληπτικά μέτρα για τους ταξιδιώτες
10 Ιουνίου 2011

1. ΕΗΕC-Αιμολυτικό ουραιμικό σύνδρομο στη Γερμανία

Από τη δεύτερη εβδομάδα του Μαΐου στη Γερμανία παρατηρήθηκε αύξηση του αριθμού των περιπτώσεων αιμορραγικών διαρροϊκών κενώσεων και αιμολυτικού ουραιμικού συνδρόμου από *Escherichia coli*. Το Ινστιτούτο Robert Koch ανακοίνωσε κρούσματα και θανάτους κυρίως στο βόρειο τμήμα της Γερμανίας (Αμβούργο, Βόρεια Κάτω Σαξονία, Schleswig-Holstein). Παράλληλα, τα κρούσματα που αναφέρονται στη νότια και ανατολική Γερμανία και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες (Δανία, Σουηδία, Ολλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο), ανέφεραν ιστορικό ταξιδιού στις ανωτέρω περιοχές. Αρχικά η επιδημιολογική διερεύνηση στην περιοχή του Αμβούργου έδειξε πιθανή συσχέτιση των περιπτώσεων με την κατανάλωση ωμών λαχανικών όπως ντομάτας, αγγουριών και μαρουλιών. Τα πρόσφατα δεδομένα υποδεικνύουν ότι φύτες φασολιών βιολογικής καλλιέργειας από την Κάτω Σαξονία ευθύνονται για την επιδημία.

Η *Escherichia coli* μεταδίδεται μέσω της εντεροστοματικής οδού με την κατανάλωση μολυσμένης τροφής ή νερού, με άμεση επαφή με τα ζώα (ή τα κόπρανά τους) και από άτομο σε άτομο. Η λοίμωξη εκδηλώνεται με οξεία γαστρεντερίτιδα που συνοδεύεται συνήθως με αιματηρές διαρροϊκές κενώσεις, ήπιο πυρετό και μερικές φορές με έμετο. Η αιματηρή διάρροια σε πολλές περιπτώσεις είναι ήπια και αυτοπεριοριζόμενη. Ένα μικρό ποσοστό των ασθενών θα αναπτύξει αιμολυτικό ουραιμικό σύνδρομο που χαρακτηρίζεται από μικροαγγειοπαθητική αιμολυτική αναιμία, θρομβοπενία και οξεία νεφρική ανεπάρκεια. Η προσβολή του κεντρικού νευρικού συστήματος είναι μια από τις συχνότερες εξωνεφρικές εκδηλώσεις του συνδρόμου.

Δεν υπάρχει περιορισμός από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας σχετικά με το ταξίδι ή το εμπόριο στη Γερμανία.

Μέτρα προφύλαξης

Πριν το ταξίδι

Δεν υπάρχει διαθέσιμο εμβόλιο για τους ταξιδιώτες.

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού

1. Η πρώτη γραμμή άμυνας είναι η προσεκτική υγιεινή των χεριών. Τα χέρια πρέπει να πλένονται συχνά και προσεκτικά με σαπούνι και νερό. Αν αυτά δεν είναι διαθέσιμα και τα χέρια δεν είναι ορατά λερωμένα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναλλακτικά αλκοολούχο διάλυμα (π.χ. οινόπνευμα 70°).

2. Συστήνεται η συμμόρφωση με τα [Προληπτικά μέτρα κατά την κατανάλωση τροφίμων και ποτών](#) και επιπλέον να αποφεύγεται η κατανάλωση φυτρών φασολιών.

Μετά την επιστροφή

Συστήνεται η παρακολούθηση της υγείας των ταξιδιωτών και η αναζήτηση ιατρικής συμβουλής αν εμφανιστούν συμπτώματα οξείας γαστρεντερίτιδας όπως αιματηρές διαρροϊκές κενώσεις, κοιλιακό άλγος, έμετος, πυρετός. Επίσης να αναφέρεται το ιστορικό του πρόσφατου ταξιδιού.

2. Ιλαρά- Παρωτίτιδα

Ευρώπη

Από την αρχή του 2011 έως τις 18 Απριλίου αναφέρεται αύξηση στον αριθμό των κρουσμάτων και επιδημίες ιλαράς σε 33 Ευρωπαϊκές χώρες όπως: το Βέλγιο, η Βουλγαρία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ισπανία (κυρίως η περιοχή της Ανδαλουσίας), η Σερβία (Leskonac-νοτιοανατολικό τμήμα), η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (κυρίως τα Σκόπια), η Τουρκία (Κωνσταντινούπολη), η Ολλανδία, η Νορβηγία, η Ρουμανία, η Ρωσία, η Ελβετία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Αφρική

Από την αρχή του 2011 έως τις 22 Απριλίου αναφέρονται στη Νιγηρία 29871 ύποπτα κρούσματα ιλαράς. Στη Δημοκρατία του Κονγκό αναφέρθηκαν περισσότερα από 16000 ύποπτα κρούσματα τον Ιανουάριο και το Φεβρουάριο 2011.

Οδηγίες

Οι ταξιδιώτες προς όλες τις χώρες συνιστάται να είναι εμβολιασμένοι έναντι της ιλαράς και της παρωτίτιδας (MMR). Άνοσοι θεωρούνται όσοι έχουν λάβει 2 δόσεις του εμβολίου ή έχουν ιστορικό νόσου.

3. Μηνιγγίτιδα

Από την 1η Ιανουαρίου έως τις 6 Μαρτίου 2011 το Υπουργείο Υγείας στο Chad αναφέρει 923 ύποπτα κρούσματα μηνιγγιτιδοκοκκικής νόσου συμπεριλαμβανομένων 57 θανάτων. Η τρέχουσα επιδημία πλήττει τις περιοχές Benoye, Kello, Laokassy, Melfi και Moundou στην επαρχία Logone Occidental. Επίσης κρούσματα σημειώνονται στις περιοχές Boussou και Sarh.

Οδηγίες

Οι ταξιδιώτες προς το Τσαντ και τις χώρες της Αφρικής που βρίσκονται υπό τη Σαχάρα, στη «ζώνη της μηνιγγίτιδας» κυρίως την εποχή της ξηρασίας (Δεκέμβριο-Ιούνιο), συνιστάται να εμβολιάζονται. Η «ζώνη της μηνιγγίτιδας» εκτείνεται από τη Σενεγάλη (Ανατολικά) έως την Αιθιοπία (Δυτικά) και περιλαμβάνει τμήματα των χωρών: Senegal, Guinea, Gambia, Guinea-Bissau, Mali, Burkina Faso, Cameroon, Côte d'Ivoire, Ghana, Benin, Togo, Nigeria, Niger, Chad, Sudan, Ethiopia, Uganda, Kenya και Eritrea.

4. Χολέρα

Στις 6 Ιουνίου 2011 επιβεβαιώθηκε επιδημία χολέρας από *Vibrio cholerae* O1 στην πόλη Mariupol, στη νοτιοανατολική Ουκρανία (Θάλασσα Αζον, περιοχή Donetsk Oblast).

Οδηγίες

Ο κίνδυνος για τον ταξιδιώτη είναι χαμηλός. Οι ταξιδιώτες προς Mariupol Donetsk Oblast, πρέπει να γνωρίζουν τα γενικά προληπτικά μέτρα κατά την κατανάλωση φαγητού και ποτών. Επιπλέον οι τοπικές αρχές επέβαλλαν περιορισμό στην πώληση ωμού, καπνιστού και αποξηραμένου σολομού στη Θάλασσα Αζον και στο ποτάμι Kalmius, που βρίσκεται κοντά στη Mariupol, και απαγόρευσαν το κολύμπι και το ψάρεμα.

5. Πολιομυελίτιδα

Σε εξέλιξη βρίσκεται επιδημία πολιομυελίτιδας στο Τσαντ (WPV1- 65 κρούσματα το 2011), (WPV3- 3 κρούσματα το 2011) και στην Ακτή Ελεφαντοστού (WPV3).

Στις 2 Μαρτίου 2011, ανακοινώθηκε ένα κρούσμα πολιομυελίτιδας (WPV1) στη Γκαμπόν, νοτιοανατολικά, στην περιοχή Ογοουέ-Λολο. Η Γκαμπόν ήταν ελεύθερη από πολιομυελίτιδα για περισσότερα από δέκα χρόνια.

Η επιδημία στην Κεντρική Ασία, την Ομοσπονδιακή Περιφέρεια του Βόρειου Καυκάσου και τη Ρωσία συνεχίζεται. Κρούσματα αναφέρονται στο Tajikistan, στο Turkmenistan, στο Kazakhstan, στο Uzbekistan και στη Ρωσία

Η νόσος εξακολουθεί να είναι ενδημική σε χώρες της Αφρικής και της Ασίας.

Συνιστάται αναμνηστική δόση του εμβολίου στις χώρες:

Afghanistan, Angola, Armenia, Azerbaijan, Bangladesh, Benin, Bhutan, Burkina Faso, Burundi, Cameroon, Central African Republic, Chad, Congo, Côte d' Ivoire, Democratic Republic of the Congo (DRC), Djibouti, Equatorial Guinea, Eritrea, Ethiopia, Gabon, Gambia, Georgia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, India, Kenya, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Liberia, Mali, Mauritania, Namibia, Nepal, Niger, Nigeria, Pakistan, Rwanda, Senegal, Sierra Leone, Somalia, Sudan, Tanzania, Tajikistan, Togo, Turkmenistan, Uzbekistan, Xinjiang Uyghur Autonomous Region of China, Uganda, Zambia.

Οδηγίες

Οι ταξιδιώτες προς τις ανωτέρω χώρες συνιστάται να είναι εμβολιασμένοι έναντι της πολιομυελίτιδας. Τα παιδιά και οι ενήλικες που δεν έχουν εμβολιαστεί, πρέπει να εμβολιαστούν πριν ταξιδέψουν. Αν πρόκειται για ενήλικες που έχουν εμβολιαστεί σε παιδική ηλικία, συνιστάται η χορήγηση μίας αναμνηστικής δόσης του ενέσιμου εμβολίου (IPV) πριν την αναχώρηση, αν δεν έχουν λάβει ποτέ στο παρελθόν αναμνηστική δόση του εμβολίου.

6. Πυρετός Q

Έως τις 2 Φεβρουαρίου 2011 αναφέρθηκαν στην Ολλανδία, στις περιοχές Noord (βόρεια), Brabant, Limburg, Utrecht και Gelderland (νότια), 514 κρούσματα από πυρετό Q και 11 θάνατοι. Ο ακριβής αριθμός των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων είναι άγνωστος.

Οδηγίες

Οι ταξιδιώτες προς την Ολλανδία συνιστάται να αποφύγουν την επίσκεψη σε αγροκτήματα στις περιοχές, αν όμως δεν γίνεται να το αποφύγουν, να μην έρθουν σε επαφή με τα ζώα. Επίσης συνιστάται να μην καταναλώνουν μη παστεριωμένο γάλα ή άλλα μη παστεριωμένα γαλακτοκομικά προϊόντα και να πλένουν πάντα τα χέρια τους με νερό και σαπούνι πριν από κάθε γεύμα και έπειτα από την επαφή με ζώα.

7. Λύσσα

Έως το Φεβρουάριο 2011 στο Μπαλί αναφέρονται κρούσματα λύσσας σε σκύλους και ανθρώπους. Οι ταξιδιώτες συνιστάται να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα σε όλο το νησί.

Οδηγίες

Οι ταξιδιώτες με προορισμό το Μπαλί και περιοχές της Ασίας, της Αφρικής, της Κεντρικής και Νότιας Αμερικής, όπου ενδημεί η νόσος, συνιστάται να τηρούν τα προληπτικά μέτρα έναντι των δηγμάτων από ζώα και τα προληπτικά μέτρα έναντι των δηγμάτων από ζώα ύποπτα με λύσσα. Επιπλέον, για την προφύλαξη από τη λύσσα, σε

περίπτωση δαγκώματος από ζώο ή νυχτερίδα, συνιστάται άμεση μετάβαση (εντός 48 ωρών) σε Μονάδα Παροχής Ιατρικών Υπηρεσιών.

Η προληπτική χορήγηση του εμβολίου συνιστάται στους ταξιδιώτες που διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο έκθεσης, όπως άτομα που:

- λόγω επαγγέλματος θα έρθουν σε στενή επαφή με ζώα (κτηνίατροι, σπηλαιολόγοι κ.α.),
- πρόκειται να παραμείνουν για μακρό χρονικό διάστημα σε ενδημικές περιοχές,
- λόγω των δραστηριοτήτων τους στη διάρκεια του ταξιδιού θα έρθουν σε επαφή με ζώα (περιπετειώδης ταξιδιώτης κ.α.) και κυρίως αν διαμείνουν μακριά από Μονάδα Παροχής Ιατρικών Υπηρεσιών.

8. Κίτρινος Πυρετός

Στις 8 Φεβρουαρίου 2011 το Υπουργείο Υγείας στη Sierra Leone ανακοίνωσε δύο κρούσματα από κίτρινο πυρετό στο χωριό Jahun, στην περιοχή Bonthe, στη νότια επαρχία.

Τον Ιανουάριο 2011 στην Côte d' Ivoire (Ivory Coast) ανακοινώθηκε επιδημία κίτρινου πυρετού στις κεντρικές και βόρειες περιοχές της χώρας Beoumi, Katiola, Seguela και Mankono.

Επιδημία σε εξέλιξη αναφέρεται στην Uganda. Η έναρξη της επιδημίας εντοπίζεται τις πρώτες μέρες του Νοεμβρίου και πλήττει τις βόρειες περιοχές της χώρας.

Οδηγίες

Οι ταξιδιώτες πρέπει να είναι ενημερωμένοι ότι η νόσος μεταδίδεται με τα κουνούπια και να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία από τα έντομα. Επίσης συνιστάται να εμβολιάζονται για τον κίτρινο πυρετό.

9. Δάγκειος Πυρετός

Η νόσος ενδημεί στην Αφρική, στα νησιά του Ινδικού Ωκεανού (Mayotte, Reunion), στο Νότιο Ειρηνικό (το 2011 αναφέρθηκαν κρούσματα στη Μαλαισία, στις Φιλιππίνες, στη Σιγκαπούρη, στην Ταϊλάνδη και στο βόρειο Queensland στην Αυστραλία).

Περισσότερα από 200000 κρούσματα δάγκειου αναφέρθηκαν κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων μηνών του 2011 σε χώρες της Κεντρικής και Νότιας Αμερικής όπως η Αργεντινή, η Βολιβία, η Βραζιλία, η Κολομβία, η Παραγουάη και το Περού.

Στη Σαουδική Αραβία, σε δημοφιλείς σε ταξιδιώτες περιοχές όπως η Jeddah, αναφέρονται σποραδικά κρούσματα δάγκειου πυρετού.

Οδηγίες

Οι ταξιδιώτες προς τις ανωτέρω χώρες πρέπει να είναι ενημερωμένοι ότι η νόσος μεταδίδεται με τα κουνούπια και να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία από τα έντομα. Ιδιαίτερα προσεκτικοί με τα μέτρα προφύλαξης πρέπει να είναι οι έγκυοι, τα παιδιά και τα άτομα με σοβαρές υποκείμενες νόσους.

10. Αιμορραγικός Πυρετός Ebola

Στις 13 Μαΐου 2011 το Υπουργείο Υγείας στην Ουγκάντα ανακοίνωσε ένα κρούσμα από αιμορραγικό πυρετό έμπολα σε 12χρονο κορίτσι στην επαρχία Luwero, στην κεντρική Ουγκάντα.

Οδηγίες

Οι ταξιδιώτες χρειάζεται να είναι ενημερωμένοι ότι η νόσος μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο μέσω της επαφής με μολυσμένο αίμα ή άλλες εκκρίσεις. Επομένως πρέπει

να αποφεύγεται η άμεση επαφή με σωματικά υγρά ασθενών και με εργαλεία ή αντικείμενα που έχουν χρησιμοποιηθεί από ασθενείς.

11. Γρίπη των πτηνών (Avian influenza)

Η πρόσφατη αθροιστική αναφορά (Π.Ο.Υ.) των εργαστηριακά επιβεβαιωμένων ανθρώπινων κρουσμάτων από τον ιό Α/(H5N1) είναι :

10 Ιουνίου 2011

Χώρες	2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		Σύνολο	
	N	Θ	N	Θ	N	Θ	N	Θ	N	Θ	N	Θ	N	Θ	N	Θ	N	Θ	N	Θ
Azerbaijan	0	0	0	0	0	0	8	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	5
Bangladesh	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	3	0
Cambodia	0	0	0	0	4	4	2	2	1	1	1	0	1	0	1	1	6	6	16	14
China	1	1	0	0	8	5	13	8	5	3	4	4	7	4	2	1	0	0	40	26
Djibouti	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Egypt	0	0	0	0	0	0	18	10	25	9	8	4	39	4	29	13	25	8	144	48
Indonesia	0	0	0	0	20	13	55	45	42	37	24	20	21	19	9	7	7	5	178	146
Iraq	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2
Lao People's Democratic Republic	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Myanmar	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Nigeria	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Pakistan	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1
Thailand	0	0	17	12	5	2	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	17
Turkey	0	0	0	0	0	0	12	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	4
VietNam	3	3	29	20	61	19	0	0	8	5	6	5	5	5	7	2	0	0	119	59
Σύνολο	4	4	46	32	98	43	115	79	88	59	44	33	73	32	48	24	40	19	556	325

Η θνητότητα στα εργαστηριακά επιβεβαιωμένα κρούσματα αντιστοιχεί σε $325/556 \cdot 100 = 58,4\%^1$

1. <http://www.who.int/wer/wer8126.pdf>

Τα στοιχεία βασίζονται στην ανασκόπηση δικτυακών τόπων των WHO, CDC, ECDC, NATHNAC